

Hvorfor bruker vi mellomleggspapir?

Er det for at brødsnivene ikke skal klistre seg sammen? For at osten ikke skal sitte fast i matbokslokket? Eller gjør vi det rett og slett bare av gammel vane?

Tre brødsnivener med syltetøy og to av dem har mellomleggspapir

Elevene gjorde forsøk med mellomleggspapir på brødsnivener med ulike typer pålegg. Foto: Trones skole

1

Dette lurte vi på

Hvorfor har vi mellomleggspapir mellom brødsnivener? Og trenger vi det egentlig?

Først måtte elevene finne ut hva papiret egentlig het. Læreren hadde kjøpt en pakke på butikken, og der sto svaret: mellomleggspapir. Men hva er egentlig det? På internett fant elevene ut at det finnes to typer, en av papir og en av plast.

2

Hvorfor er det slik?

Mange hypoteser

Elevene hadde tre teorier om hvorfor folk bruker mellomleggspapir:

- Hypotese 1 – for at brødsnivener ikke skal klistre seg sammen
- Hypotese 2 – for at pålegget ikke skal skli av brødsnivener
- Hypotese 3 – for at osten ikke skal henge seg fast i lokket på matboksen

Senere fikk de flere forslag fra andre på skolen:

- Hypotese 4 – for at man ikke skal bli klissete på fingrene
- Hypotese 5 – for at det skal bli lettere å få tak i brødsnivener
- Hypotese 6 – for at osten ikke skal bli svett
- Hypotese 7 – fordi det er en vane

3

Legg en plan

Spørreskjema og søppelselskap

Elevene bestemte seg for å undersøke hvor mange på skolen som brukte mellomleggspapir. De ble enige om å sende et spørreskjema til både elever og lærere.

Elevene ville gjøre forsøk med brødsnivener for å undersøke hypotesene sine.

Klassen ville også sende e-post til avfallsselskapet IRIS og spørre hva som skjer med mellomleggspapiret når det har

i søpla.

4

Hente opplysninger

Fakta og forsøk

Elevene lagde spørreskjemaer hvor de spurte om folk brukte mellomleggspapir, hvor mye de brukte, hvilke pålegg de brukte det på, og hvorfor de brukte det. De spurte også om folk trodde de kunne klare seg uten. Skjemaene ble delt ut til alle klassene på skolen.

Elevene gjorde forsøk med brødskiver med salami, skinke, ost, leverpostei og syltetøy. De lagde tre stabler med brødskiver: en uten mellomleggspapir, en med mellomleggspapir av plast og en med vanlig mellomleggspapir. De lot brødsnivene ligge i en matboks fra kl. 09.00 til 13.00.

Klassen tok også kontakt med avfallsselskapet IRIS for å finne ut om mellomleggspapir er skadelig for miljøet.

5

Dette har vi funnet ut

Forskjell på pålegg

Elevene fant ut at de forskjellige påleggene kunne deles inn i tre grupper.

1. **pålegg i skiver**: salami, skinke og ost
2. **klissete pålegg**: inneholder som regel sukker, for eksempel Nugatti, syltetøy og peanøttsmør
3. **smørbare pålegg**: for eksempel leverpostei, smøreost, kaviar og makrell i tomat

Gjennom forsøkene fant de ut at flere av hypotesene stemte helt eller delvis:

- Hypotese 1 – for at brødsnivene ikke skal klistre seg sammen: Dette stemte bare for klissete eller smørbare pålegg
- Hypotese 3 – for at osten ikke skal henge seg fast i lokket på matboksen: Dette stemte bare hvis brødsnivene ble veldig flatklemt i matboksen.
- Hypotese 4 – for at man ikke skal bli klissete på fingrene: Dette stemte for klissete og smørbart pålegg.
- Hypotese 7 – fordi det er en vane.

Andre hypoteser stemte ikke i det hele tatt:

- Hypotese 2 – for at pålegget ikke skal skli av brødskiva: I forsøket skled ikke pålegget av brødsnivene, selv om elevene ristet på boksen eller snudde den opp ned.
- Hypotese 5 – for at det skal bli lettere å få tak i brødskiva: Det ble ikke lettere å få tak i brødsnivene med mellomleggspapir.
- Hypotese 6 – for at osten ikke skal bli svett: Elevene fant ut at osten svetter når den ligger i romtemperatur, eller når det er varmt om sommeren. Det har ingenting med mellomleggspapiret å gjøre.

Elevene og lærerne ved Trones skole bruker ca. 106 mellomleggspapir hver dag. Det blir 20 140 mellomleggspapir på skoleår! Det fant elevene ut gjennom spørreskjemaene de hadde delt ut. De fleste som svarte på skjemaet, mente at egentlig kunne klare seg fint uten mellomleggspapir.

Elevene kom også i kontakt med kommunikasjonsrådgiver Arnt E. Pedersen i Iris. Han kunne fortelle at mellomleggspapir er restavfall. Det kan ikke resirkuleres.

Konklusjon

Elevene fant ut at veldig mange bruker mellomleggspapir, men at de fleste egentlig ikke trenger det. Konklusjonen bli derfor tydelig: Tenk på miljøet, ikke bruk mellomleggspapir!

6

Fortell til andre

Elevene hadde mange planer som dessverre ble utsatt på grunn av korona-viruset. De skulle blant annet ha en felles samlingsstund for hele skolen, og skrive et leserinnlegg til Avisa Nordland. Avfallsselskapet Iris likte prosjektet deres godt at de vil lage en reportasje om det. Nå må alt dette vente til skolen åpner igjen.

MAT

Av Magnus Holm/NTB | Publisert 16. apr. 2020

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 01.27 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.